

У ЯКИХ ВИПАДКАХ БЮДЖЕТНІ КОШТИ КЛАДУТЬСЯ НА ДЕПОЗИТ

У нашій області видатки на утримання освітніх і лікувальних закладів фінансуються в неповному обсязі. Бракує коштів на підручники, ремонти класів, медикаменти, харчування учнів і хворих... Проте почула від знайомої з банку, що кошти у бюджеті району є, бо їх нещодавно навіть поклали на депозитний рахунок у комерційний банк. Чи можливо таке використання бюджетних коштів? Яким законодавством таке передбачено і хто від цього одержує проценти?

Олена, м. Новоград-Волинськ

Дійсно, згідно зі ст.18 Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» та п.3 Порядку розміщення у 2010 році тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на вкладних (депозитних) рахунках у банках, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.08.2010 №791, кошти місцевого бюджету можуть розміщуватися на депозитному рахунку в банках. Це повинні бути виключно державні банки, такі як Ощадний банк України або ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк України» (Укрексімбанк), чи банки, в капіталізації яких взяла участь держава.

Але розміщуються не просто кошти місцевого бюджету, а тимчасово вільні кошти. Що ж включає в себе поняття «тимчасово вільні кошти місцевих бюджетів», адже як можуть бути вільними кошти, коли соціальні галузі фінансуються не в повному обсязі?

Своє роз'яснення розпочнемо з місцевого бюджету. Так, кожного року на пленарному засіданні сесії місцевої ради затверджується місцевий бюджет на відповідний рік. Він включає в себе доходу та видаткову частину. Протягом року на рахунок місцевого бюджету зараховуються податки, збори та інші доходи. Під ці надходження розміщується замовлення, укладаються договори на придбання товарів, робіт і послуг (беруться бюджетні зобов'язання) і проводяться видатки на фінансування бюджетних установ та заходів, які забезпечують необхідне першочергове надання соціальних послуг, гарантованих державою.

Коли доходи поступають в більших обсягах, ніж було сплановано, до рішення про місцевий бюджет вносяться зміни. Проте бувають випадки, коли кошти надходять в кінці року, а пленарні засідання сесії вже відбулися. В результаті цього планові показники доходної частини місцевого бюджету в сторону збільшення не коригуються і відповідно не вносяться аналогічні зміни у видаткову частину бюджету. А це означає, що договори не укладаються, замовлення не розміщуються і, в результаті, на кінець року утворюються вільні залишки коштів.

Частина з цих коштів, що належить до загального фонду, залишається недоторканою і набуває статусу «оборотного залишку бюджетних коштів». Використання його відбувається на початку наступного року на першочергові статті (заробітну плату, харчування тощо).

Інша частина залишку коштів, як загального, так і спеціального фондів, є вільною. Якщо їх відволікання (розміщення на депозитному рахунку) не спричинить виникнення заборгованості і не призведе до втрати платоспроможності бюджету, ці кошти набувають статусу «тимчасово вільні кошти місцевого бюджету».

Керівники місцевих фінансових органів мають право за рішенням відповідної місцевої ради розмістити такі кошти на депозитному рахунку в установах банку в межах поточного бюджетного періоду (з 1 січня по 31 грудня). Порядок їх розміщення у 2010 році передбачений постановою Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2010 року №791. Аналогічний порядок був і на 2009 рік.

Для розміщення коштів на депозитному рахунку проводиться конкурс, на якому визначається переможець — один із банків, який на рівних умовах запропонував найвищу процентну ставку за вкладом (депозитом) на відповідний строк.

Обов'язковою умовою договору, який укладається між фінансовим органом і банком, є повернення вкладу (депозиту) або його частини на першу вимогу вкладника.

Від розміщення коштів на депозитному рахунку до місцевого бюджету поступають додаткові надходження (відсотки), які зараховуються до доходної частини місцевого бюджету.

Рішення про використання тимчасово вільних коштів місцевого бюджету приймається відповідною місцевою радою.

Оксана ЧОРНА,
провідний спеціаліст департаменту
з питань використання коштів
державного бюджету в регіонах
Рахункової палати